

რესპონდენტისათვის, დამნაშავე სასტიკად უნდა იქმნეს დასჯილი.

მაგრამ სასამართლოს წესით გამოძიების მოხდენამდინ, ჩვენ სრული იმედი გვაქვს, რომ თვითონ ბ-ნი მუთაისის ლუბერნატორი მიაქცევს ამ შემთხვევას ყურადღებასა და ახლავე, დაუყოვნებლივ გადააყენებს თანამდებობიდან ამ გვარად, მუშტი-კრივით და ურიგოდ მოამქმედ ბ-ნ პრისტაესა.

ძალიან კარგი მაგალითია სწორედ ეს მაგალითი ყველა იმ პირთათვის, რომელზედაც კორრესპონდენტები რისამე თქმას გაბედვენ გაზეთში! სა-მაგალითო საქმეა განსაკუთრებით აღმინისტრაციის წარმომადგენელი პირის მხრით! ახლად-მოსულმა ჩვენმა მთავარ-მმართველმა, თავ. ღონდუკოვიძემ, როდესაც აქაური რედაქტორები მიიხზო სასახლეში პირველი სიტყვა ეს უთხრა: „დრო გამოშვებით ლიტერატურას დიდი სარგებლის მოტანა შეუძლიან მთავრობისათვის მით, რომ ის გამოაშკარავებს ყოველგვარ ბოროტ-მოქმედებას.“ ეს მთავარ-მმართველმა სიტყვა; მაგრამ თუ გაზეთმა მართლა გაბედა ისეთი კორრესპონდენტის დაბეჭდვა, რომელშიაც ვისიმე ბოროტ-მოქმედება არის გამჟღავნებული, ვაი დამწერის ბრალი აღვილია იმის ვასამართლება: დაიჭირონ ან სხვას დააქვინონ და სცემონ, სანამ გულს მოიჯერებენ.

მათგორებთ: ამ საქმის თაობაზედ სასტიკი გამოძიება უნდა იყოს დანიშნული და მანამ კი, გამოძიების წესიერად წასაყვანად, საჭიროა, რომ ბ-ნმა მუთაისის ლუბერნატორმა გადააყენოს თანამდებობიდან ბ-ნი საჩხერის მოკრივე პრისტაევი...

დღიური

ჩვენ შევიტყუეთ, რომ სანამ ხალი ეგზარხოსი ჩამოვიდოდეს, დროებით იმის თანამდებობის აღმასრულებელად დაუნიშნავეთ მლ. დიკაჯაზის ებსკოპოსი ყუელად-სამღვდლო იოსები,

ცდილობენ და მაინც არა გამოდისრა!

აი ახლაც ეს-არის ჩვენს კარზედ ჩაატარეს ბორკილების ჩხრიალით ავაზაკები, პოლკოვნიკ ირტელს რომ დაესხნენ, ისინი; სამს მათგან დღეს თუ ხვათ ჩამოაღრჩობენ... რა ამპარტავნები ყოფილან! მილაცამ ფული აჩუქა და ერთმა მათგანმა თავში ახალა მჩუქებელ:

— აი ოხრად დაგრჩეს ეგ ფულე-ბიო! სულ შენით მემართება დღეს, რაც მემართებაო. შენ არ იყავ, რომ სასწავლებლიდან გამომაგდე ცუდი გამოთქმისა და ლათინურის უცოდნელობისათვის? დ-მისზე გზა, გამაუბედურე, ამ დღემდი მომიყვანე და ეხ-

რომელსაც ამ დღეებში მოვილან მა-ლაქში.

ამ სიცხეებისა და უწვიმობის წყალობით, ძალაქის ახლო-მანლო ადგილებში გველი გაჩენილა. მკრი შემთხვევა გვიამბეს: ერთი წინანაურში უკბენია ერთის მებლისათვის, რომელიც მეორე თუ მესამე დღეს მომკვდარა; მეორეც ერთი მთა-წმიდელი კაცი დაუშხამავს, რომელიც საფად-მყოფოში წაუყვანიათ და გადარჩა თუ ისიც მოკვდა, არ ვიცით.

თუ ქალაქში გამოჩნდა, სოფლებში, რასაკვირველია, უფრო ხშირი იქნება ამ ზაფხულში გველი და ამიტომ ვურჩევთ ყველას, ვოგირდი დასწვან ხოლმე სახლების ახლო-მანლო და ეზოებში; ვოგირდის ეშინიან გველს და ამ ადგილს, საცა იმის სუნია, ახლოს არ ეკარება.

თუ უბედურება მოხდა და უკბენია ვისმე შხამი-ნმა გველმა, მოსარჩერად ერთი საშუალებაა: ნაკბენი ადგილი ან უნდა ამოსწვას კაცმა ცეცხლით ან ჯოჯოხეთის ქვით და ან მაგრად უნდა ამოსწოვოს პირით; თუ პირში რამ იარა არა აქვს კაცს და შხამის სისხლში გარეგნის შიში არა აქვს, კიდევ რომ ჩაყლაპოს შხამი, არა უშავსრა, უკეთესია, რასაკვირველია, რომ ნაკბენ ადგილის ორჯერ-სამჯერ გამოწოვის შემდეგ, გ. მოაფურთხოს.

აი ის წერილი მწერგეთის დავუტატებისა, რომელიც დღევანდელს მწერგეთის კორრესპონდენციაში არის მოხსენებული:

„იმ კორრესპონდენციის თაობაზედ, რომელიც „დროების“ № 149-ში იყო დაბეჭდილი, მთელი ქალაქი მწერგეთ-ს, ჩვენის პირით, დიდს უკმაყოფილებას აცხადებს ავტორზე, რადგან ეს ავტორი ჩვენი ქალაქის ვაჭრის სახელს იწოდებს და აშკარა სიტყუეს ამბობს, ეთომც ქ. მწერგეთი და მახრა სურვილს აცხადებენ, რომ, ახლანდელ აღმინისტრაციის პირობის გარდა, გადაყვანილ იქმნენ აქედამ აგრეთვე ჩვენი მომრიგებელი მოსამართლე და იმის მოხელეები. ჩვენ უარს არა ვყოფთ იმ ფაქტს, რომ

ლა კიდევ დამცინია!... ღმერთმა გკითხოსო!

მეორემ კიდევ უარესი ქნა:

— შენის უსამართლობით ვარ და-ჩაგრულიო: რაც მქონდა წამართვი, გამაუბედურე და ხელის ძალად მიმიყვანე განძრახ ამ დღემდო და ახლასიერს გინდა უყუროვო? რა გენაღვლებათ! „სხვათა ჭირი თქვენთვის ღხინო...“ მაგრამ ერთი დრო ვის შერჩენია, ერთხელ, თქვენ კურდღლსაც ნახვენო.

სულ ამისთანა სხვილ-სხვილები იძახეს შეუპოვრად... მაგრამ ან კი ვიღას მოერიდებოდნენ? ს. ღრ-ჩოხელა-ზედ მიდიოდნ და არა ბალში, სიკე-

ადგილობრივი მცხოვრებნი ნამდვილად ცდილობენ გამოცვლილი იქმნენ ახლანდელი ჩვენი აღმინისტრაციის შემადგენელი პირნი, რაიცა ცხადად სჩანს იმ უანგარიშო საჩივრებდამ, რომელიც ხალხმა მის ბრწყინვალეებას მთავარ-მმართველს მიართვა; მაგრამ ამასთანავე ვაცხადებთ, რომ ჩვენი ქალაქი და მახრა არა თუ კმაყოფილია თავის მომრიგებელ მოსამართლისა და იმის ჩინოვნიკების, არამედ უარეს უბედურებად(?) ჩათვლილით ჩვენთვის, ახლანდელ მომრიგებელ მოსამართლეს რომ, რაიმე მიზეზის გამო. უარი ეთქვა ჩვენში სამსახური-სა და სხვაგან სადმე გადასულიყო, რადგანაც იმან იშვიათის ენერგიითა და თავის საქმისა და ხალხის ხალხათის ცოდნით, აგრეთვე სრულის უანგარობით და მიუდგომლობით, ჩვენის ხნისა და ჩვეულების ცოდნით, — ისეთი სახელი დამსახურა ბურიაში, რომ მთელი ხალხი განსაკუთრებულის მოწიწებისა და უსამზღვრო პატივისცემის გრძნობით ლაპარაკობს იმაზედ (ერთობ რის!).

ამიტომაც ხსენებული კორრესპონდენცია ჩვენ თავხედურ სიტყუვედ მიგვაჩნია, რომელიც, უეჭველია გამოწვეულია რომელიმე შეუსაბამო ანგარიშით.

ამ კორრესპონდენციის პასუხს ცალკე გამოგიგზავნის და ამ პასუხზე ყველა მოქალაქეებს ხელი ექნებათ მოწერილი. მაზეთს „მაგკაზნა“ ეთხოვთ გადაბეჭდოს ეს წერილი.“

დეპუტატი ქ. მწერგეთისა გრ. ჯინჭარაძე და დეპუტატის კანდიდატი ალ. მასსან ურუშაძე.

ლენხუმდამ გვწერენ, რომ ყველა მახრებზე უფრო დაცემული და დავარდნილია ამ ქამად ყოველის მხრით ჩვენი მ.ზრაო. მთავრესი მიზეზი ამისი უგზობა არიო. მთელს ჩვენს მახრაში სულ ორმოციოდე სოპები და ურია ვაჭარი არიან, (სხვები ვერ მოდინ უგზობის გამო) და მთელი ვაჭრობა ამათ ხელშიაო. მსენი ტყავს აძრობენ და სულს ახდენენ განსაკუთრებით გლეხებსაო.

დილს აძლევდნენ და არა ჯილდოს და ენას უღუმებდნენ და არა მოენე, ჯაშუშად აყენებდნენ, რომ ტყუილი ეთქვათ და სულ-მდაბლობით კუჭი აემლღებიათ!...

მაგრამ მაინც გამოვირდა მათი უტიფრობა. — მაეები ყველა, უთუოთ სიცხის ბრალი უნდა იყოს-მეთქი, ვიფიქრე: მაღლიდან სიცხე გვაჭერს, ძარს დედა-მიწი იხრაკება და გარშემო ტყეებს ცეცხლი უკიდია! სად არის ერთი კარგი ნუგზარის წითელი წვიმა, რომ ქვეყანა გამობრუნდეს, მოყვარემ სთესოს და მტერსაც კი საკადრისი მოსავალი მოუყიდეს?!...

ღმერთო, წვიმა მოიყვანე წითელი და შხაპუნაო,

ამავე კორრესპონდენტის სიტყუებითა ლუბერნატორმა ცხადად ქის გადატანა შარშან ენკენისთვემ გარდაწყვიტეს, მაგრამ, რადგან ახალ ადგილას სახლების აშენება არაფინ არ იკისრა, ამის გამო ისევ ერჩებით და არც ვიცით — როდის დაეალოთ. ჩვენებურ თავდაზნაობას, რომელმაც სასწავლებლისათვის სახლი ააშენეს თავის ხარჯით, ეჩქარებათ და არც ესამოყენებთ გერში გადატანა ქალაქისაო.

დღეს, ოთხშაბათს, ბათომდამ ტელეგრაფმა მოვიდა ქალაქში, რომ გზაში სამტრედიასა და ბათომს შუამდ. სუფსასთან, ინჟინერს მარშალ და მის თანაშემწეს სტორს, რომელნიც ფაქტონით მიდიოდნენ თურმე მუშებისათვის ჯამაგირის დასარგებლად, თავს-დასხმიათ ავაზაკები და პოველი ამათგანი მარშალი მძიმედ დაუჭრიათ: ორი ტყვია ფეხში აქვს მიხვედრილი და ერთი მუცელშია მგორე კი — სტორი გაქცეულია. ამგარდა ჩათვრი, რომელიც ამათ ახლდათ, აგრეთვე მძიმედ დაუჭრიათ, ორი ტყვია აქვს კისერში და ორიც მუცელში; კუჩერს კი ხელი აქვს მოტეხილი. ამბავი არ მოსულა ჯერ, ცოცხალი არიან დაჭრილები, თუ უკვე მოკვდნენ.

დღეს, ოთხშაბათს, დილის 9 საათზე, გუბერნიის სატუსალოს ეზოში ჩამოაღრჩევს ჭონ-მტრელის საქის თაობაზედ ვასამართლებული სამი დამნაშევე. ძედლის გარედამ დიდძალი ხალხი მოგროვდა ამ საზარელ სურათის საყურებლად...

ბურიიდგან გვწერენ. „დროების“ მე-№ 141-ში წაეითხე, რომ ამ ქამად სინოდის ძანტორს რევეზია დაუნიშნავს ეკკლესიების დასახედავად, რომ ცნობაში მოიყვინონ ეკკლესიების მდგომარეობა, ქონება, შემოსავალი-გასავალი და სხვა.

ღმერთმან ინებოს, რომ ამ რევეზიისათვის დანიშნულ პირებს ამ ჩვენი ბურის ეპარხიის მეწიეთის წამიორგის ეკკლესიაზედ გამოძიება

რომ გავიდეთ სამუშაოდ და დავსძახოთ „ოპუნაო!“

რომ ქალებიც გვერდში გვედგნენამგლითა და ცელითაო; ჩვენგან მოჭრილ თავ-თავს ჰკრეფდნ მაღლიანის ხელითაო.

შვილებიც თავს დახზაროდნ მობრუნებულ ალოსაო; „მროველას“ დასძახოდნ მამა-პაპურ კალოსაო!

ღმერთო, წვიმა მოიყვანე მიწის დამაღობელიო, რომ გასწყვიტოს ქია-ქუა ძვეყნის დამამზობელიო!

საქართველოს
საზღვრო
საზღვრო

დინოს იმ დაკარგულ ფულზედ.
საქართველოს წელში ამ ეკლესიისა სა-
წლის შემოსავალი ფული დაი-
განქრა საღვთო. აგვისტოში
საფულში იყო რევიზიისათვის ყა-
დალ უსამღვლოდ ესობა აწ განსვე-
სული ბურის ეპისკოპოსი მარტი-
რომელმანც ამ საქმის გამოძიება
და აღვილობრივ ბლაღოჩინს მ.
მელობლიშვილს; მაგრამ ამა ბ.
ბლაღოჩინმა, არა თუ გამოიძა ეს
არამედ საუკუნოდ დააძინა.
მრევლმა ვეკილები ამო რჩია
საქმის წარმოებისთვის, მაგრამ, რო-
ცა ამბობენ, ამ ვეკილებსაც ჩა-
ბეჭდეს აბეზო და ამათაც მუთაქის
ამოდვის საქმე და ამ ნაირად
გერობით დაეწყებაშიაო.

შელო თუ ამ საქმეს გამოაღვიძებს
ბეზია, კარგი იქნება და საზავა-
ლოც სხე ეკლესიებისა და მო-
ტრებისთვის.

* *

მეგობრობის მხრეთიდან გვეწერენ:
მოდი და ნუ ილაპარაკებ ტაროს-
ანდზე, როცა ამაზე დაბოკო-
ვლი წლის სარხო, ჩვენი სიმდიდ-
და სიღარიბე! ჩვენში იტყვიან:
ბოლოს მეფემ იმერეთისას ქალი არ
თხოვაო, ასე სთქვაო: „ცას უმზი-
ტყვის შვილს, ქალს როგორ
თხოვებო; იქაურები ხან წვიმით
თბიან, ხან უწვიმობითო.. სულ
მიწვრიბიანო!“ სწორედ მართა-
უთქვამს მეფეს, თუ მართლა
ქვეყანაზე ამი მთქმელი მეფე...
ქაურ ერთს თვეზე მეტი იქნება,
უფლით და ველით წვიმას, შე-
ვობივართ ცას, მაგრამ არ იქნა, არა
შელო-რა. რიონისა, ბუბის-წყ-
ისა და სხენის-წყლის პირად არ
შენილა სოფელი, რომ ხატი არ
ქანასთ... შაბანეს წმინდა ბიორ-
თი, მაცხოვრის ხატები და წმიდა
მეფე, მაგრამ წვეთი წვიმაც არ
ქანას მათგან!..

ამ ბოლოს დროს, რომ იტყვიან
წვიარს მდულარე დაასხსო, ისე და-
ბოთა: ამოგვივარდა „ზენა“ (ალმო-
ვლის) ქარი და მოგვბერა გამო-
ვლილი სიცხე! არც დღე, არც
მეფე მსვენება აღარ გვაქვს. შახმა
დადი, რომელიც შეადგენს ჩვენის
წლის წლის მოსავალს; განმა ბა-
ბო, ისიცებინ პირუტყვები, დაშ-
ლილები, ამოშრა ქები... ღმერ-
ლიაო, — ამბობენ მიწის მუშე-
რო ახლა გამოგვიგზავნიდეს
მას, ეგება კიდევ არ დავიშე-
ვით.

მუძის თაობაზე შემდეგი ამბა-
და მოგახსენოთ. მას შემდეგ
ნაკარმა ააოხრა ჩვენებური ვე-
ბი, ჩვენში ერთ ნაირი ვაზი მო-
ვდა, რომლის ყურძენსაც არ ნაც-
და ამ გარემოებამ ძლიერ გაავრცე-
და ჩვენში, ასე რომ ახლა ყვე-
ლს, რას ჰქვია „აღვის ყურ-

ძენი.“ მს ვაზი იმითიც შესანიშნავია,
რომ საოცარი მობმა იცის. მაგრამ
ამ ბოლო დროს ამასაც გაუტყდა სა-
ხელი: მისი ღვინო მაწყინარი შეიქნა.
მს ცუდი თვისება გვიანამდის ვერ გა-
უგეს, რადგან ჩვენებურ ყურძენში
ურევდენ და შერეულის ყურძენს
ღვინო მაწყინარი არ იყო. მაგრამ
ახლა, როცა ბევრმა დააყენა წმინდა
„აღვის ყურძენს“ ღვინო, გამოჩნდა,
რომ ეს ღვინო ცხვირ-პირს და ხელ-
ფეხს უსივებს, თვალებსა სტკენს და,
თუ დროზე არ მიანება თავი სმას,
კიდევაც ჰკლავს.. ამ ცუდი თვისების
მოსაშლელად ერთი წამალი მოუძებ-
ნეს: როგორც მოხვალ სენიავო, ისე
წახვალ შინაო, — ეს უთხრეს და ძი-
რი და ფესვი ამოუღეს.. „ნუ დას-
ტოვებ ძველსა გზასო, სთქვეს, და
ისევე ჩვენებურსა და ძველებურს ყურ-
ძენს მიუბრუნდენ.

„პურს, რომელსაც ჩვენში სხვათა
შორის სთესავენ, წელს გვარიანი მო-
სავალი ჰქონდა.“

მასწორება: ჩვენი ვაზეთის გუშინ-
დელ 15 ნი „დღიურის“ მესამე ამ-
ბავის მეორე სტრიქონში შეცდომით
არის დაბეჭდილი — ღვინის-მოყვარე-
ბის; უნდა იყოს — ღვინის-მოყვარების.

„დროშის“ კორესპონდენცია

მსურვეთი, 20-ს ივლისს. მასწორებ
ჩემს კორესპონდენციაში იყო აღ-
წერილი მობრძანება მისი ბრწყინე-
ლების მთავარ-მმართველისა და ის
შეხვედრა, რაც ქალაქმა და სხვა სა-
ზოგადოებამ გაუმართა მას; აგრეთვე
იყო მოხსენებული, რომ აუარებელი
თხოვნები შევიდა მასთან სხვა-და-სხვა
პარების და წოდებებისაგან აქაური
ადმინისტრაციის ბევრ-გვარ უწესო
მოქმედებებზე ამ თხოვნებსა და სა-
ჩივრებ შორის იყო ერთი ფრიად შე-
სანიშნავი რომელშიაც ნამდვილად
იყო გამოხატული ახლანდელი უბე-
დური მდგომარეობა ბურის ხალხისა
და ის მიზეზები, რომელთაც დაჰბა-
დეს ეს მდგომარეობა; იყო აღნიღო,
რომ ამ საშინელ მდგომარეობამდის
ბურია მიიყვანა აქაური ადმინისტრა-
ციის დაუდევრობამ და გულ-გრი-
ლობამ.

მა თხოვნა იყო აქაურის თავად-
ანაურობისა, რომელიც, როგორც
ტრადიციონულად გამოხატველი, ჩვე-
ნი ძველი ხალხისნობისა, ყოველ
შემთხვევაში — ქირში და ლხინში
ძველთაგანვე ყოფილა მოწინავე მე-
ბრძოლად ყოველივე ერის გაჭირება-
ში.

ჩვენში არიან ძველადვე შესანიშ-
ნავი გვარები, რომელთაც თავისი
გმირული მოქმედებით და ქველ-მო-
ქმედებით დაუმსახურებიათ ძველთა-
განვე სიყვარული და პატივისცემა მთე-
ლი ბურის ხალხისა; ამ გვართაგანი
ყოფილა ჩვენი მთავრის მთამომავ-
ლობა თავადი ბურიელები და ახლაც,
როცა ჩვენ ბურისა შავი დღე დაად-
გა ცუდ-კაცების და ავაზაკებისაგან,

იგინი იყვნენ მათვეთ, რომ ჩვენ
შეგვეძლებოდა ჩვენი მწუხარე მდგო-
მარეობის გამოხატვა მმართველობის
წინ; ახლაც დიდ ღვაწლი დასდვა
ბურისა გენერალ-ლეიტენანტმა ლე-
ვან ბურიელმა, რომელიც თავად-
ანურობამ აღმოიჩინა თავის მწუ-
ხარების მოსახსენებლად თავად ღონ-
დუკოვ-ძორსაკოვისათვის; და იმანაც
იმდენად დაავალა ჩვენი ხალხი, რომ
განსარჯა და დაწერილებით აუხსნა
მას, თუ რა ცუდ და გაჭირებულ
მდგომარეობაში ჩაყარდა ხალხი უქო-
ნელობისა გამო რიგიანი ადმინის-
ტრაციული ყურადღებისა.

მთავარ-მმართველმა დაწერილ-
ბით შეიტყო, აღმოჩენილი დეპუტა-
ციის შემწეობით, რომ ჩვენ არ
გვეყავს ვგრეთ-წოდებული დანაშაუ-
ლობათა წინ და წინვე მომასპობელი
პოლიცია. შემდეგ დანაშაულობათა
მოხდენისა ბევრი დანაშაუენი აქარ-
წყლებზე ყოველ კვალს თავის დანა-
შაულობისას რომელიმე დაბალი პო-
ლიციის მოხელეების შემწეობით; რომ
ჩვენ უკანასკნელი სამი წლის განმა-
ელობაში მოგაკლდით ყოველგვარ
მშვედლობიანობას, რომ ზნობით და
გონებით ხალხი გაირყვნა, რომ ჩვენ
არც სკოლები გვაქვს, არც ხიდები
და არც გზები და სხე.

თუმცა ზოგიერთები, რომელნიც
პირადი ინტერესებით დაკავშირებულ-
ნი არიან ახლანდელი ადმინისტრაციის
წევრებთან, ცდილობდენ და ახლაც
ცდილობენ, შეამცირონ მნიშვნელო-
ბა თავად-ანაურობა თხოვნისა და იმ
ფაქტთა და გარემოებათა, რომელიც
მასშია მოყვანილი და გააქარწყლონ
ეს საჩივრები მთავრობის თვალში,
მაგრამ ამოდ, რადგან ეს მნიშვნე-
ლობა ისეთს საძირკველზედ არის და-
ყარებული, რომ ძნელად, რომ რა-
ოდენიმე გაიძვერა პირებმა მისი შერ-
ყევა შეიძლონ. შახთ იმ განზრახვით,
რომ ერთის მხრით დაიმსახურონ მი-
უდგომლობის სახელი და მეორეს
მხრით თავის მომხრეებსაც ასიამო-
ნონ იაფი სიტყვების რახა-რუხით,
აულიათ მიზნად გასვარონ თავის ჩირ-
ქიანის ენით ის პირები, რომელნიც
ყოველთვის აღტურვილი იყვნენ იმ
წმინდა აზრით, რომ ბოროტ-მოქმე-
ბა და ცუდ კაცობა, გამოაშკარავონ
რაც უნდა მუნდირში და წოდებაში
იყოს ის განვეული.

რომ ეს მართალია ამის დასამტკი-
ცებლად მე მოვიყვან შემდეგ ფაქტს:
„დროშის“ 149 ნომერში დაბეჭ-
დილია კორესპონდენცია მსურვე-
თიდგან, რომელშიაც ავტორი აცხა-
დებს, რომ ხალხს სურსო, რომ აქა-
ური მომრიგებელი მსაჯული და ზო-
გიერთი მისი მოხელეები იყვნენ გა-
დაყვანილნი აქედამ თანასწორ ად-
მინისტრაციის პირებთანო.

ამ გვარ ტაქტიკს დადგენენ ეს პი-
რები, რომ რაოდენად მაინც შეუ-
სუბუქონ ზოგიერთ პირებს მათი სამ-
წუხარო ხედრი — აქედამ ძალ-დატა-
ნებითი წასვლისა უმაღლესის მთავ-
რობის განკარგულებით.

მე საჭიროდ არ ვთვლი გამოგვი-
ჩლო აქაურ მომრიგებელ მსაჯულს
და მასთან მოსამსახურე პირებს; ვიტ-
ყვი მხოლოდ იმას, რომ ისინი ხალ-
ხის თვალში ისეთ პატიოსან ხალხად
ითვლებიან, რომ ვერავითარი მეცა-
დინეობა ზოგიერთი ჩირქიანი პირე-
ბისა ვერ დააკლებს იმათ ვერაფერს
და მათდამი პატივისცემა ხალხისა ისე
ძლიერია, რომ ვერც ერთი აქაური
მოვაჭრე იმათ ვერ წაართმევს სა-
ხელს უბრძვილო და პატიოსან მოღ-
ვაწეთა სიმართლის და ქვემარტების
ასპარეზზედ

ბოლოს მთელმა ქალაქმა თავის დე-
პუტატების საშუალებით შეადგინეს
ტელეგრაფმა „დროშის“ რედაქციაში
გამოავზაუნად და იმაში გამოხატეს
თავისი შეხედულობა ამ ბოროტი
პირის უხვირო მოქმედების შესახებ;
დეპუტატებმა კიდევ დასწერეს ტე-
ლეგრაფმა, თავის ხელ-მოწერა ნოტა-
რიუსთან დაამტკიცეს, მაგრამ შემდეგ
არჩიეს რომ კოლლექტიური პასუხი
გაცეს ქალაქში ამ პირს და ეს პა-
სუხი ამ ცოტა ხანში მოგივათ; მანამ-
დის მომანდვის მე გამოგიგზავნოთ ეს
ტელეგრაფმა და გთხოვთ დეპუტატე-
ბი დაბეჭდოთ თქვენ პატიეცემულ
გაზეთში ამ დებეშის შინაარსი და
მასთან ეს ჩემი პასუხი.

წაღდაძე.

უცხოეთი

აშსტრია. დიდი ხანი არ არის, რაც
აესტრიამ დაამშვიდა თავის ქვეშე-
ვრომი აჯანყებული სლავიანელები.
საზოგადოდ აესტრიის ყველა სლავია-
ნელი, გარდა პოლშელებისა, უჩი-
ვიან თავის მდგომარეობას და ბედს.
მსენი უმცირეს ნაწილს შეადგენენ
აესტრიის მცხოვრებთა და აქედამ გა-
მოდის მათი დამცირებაც. ხანდისხან
აესტრიის მმართველობა მოინდომებს,
რომ რაიმე გაუმჯობესება, მაგ. ენე-
ბის გათანასწორება, (ე. ი. მიღებულ
იქმნას სლავიანების ენაისე, როგორც
ნემცურია) შემოიღოს და ერთის
სიტყვით ბევრს რასმეში გაათანასწო-
როს ნემცებთან სლავიანელთა მდგო-
მარეობა, მაგრამ ამ გვარი წინადადე-
ბა მმართველობისა, მუდამ დიდს წი-
ნალმდევობას და უკმაყოფილებასაც
ჰბადებს ნემცების ცენტრალისტებში.
ნემცების ლიბერალური დასი, რასა-
კვირელოა, პირველი მომხრეა ამ გა-
თანასწორების შემოღებისა. ხშირად
აქეთ ხოლმე ამ დასის წარმომადგე-
ნელთ გამართული მიტინგები, სადაც
ლაპარაკობენ ამაზედ. ლიბერალურ
დასის ერთ უკეთეს მოღვაწედ სიაში
ითვლება ლაქტ. ჩიშოვტი, რომელიც
ძლიერ თანაუგრძობს სლავიანელთ.

მს ამტკიცებს, რომ შევიწროებუ-
ლი სლავიანელები, რომელთაც არ
ფუსრულებთ სრულიად საფუძვლიანს
ხალხოსნურ მოთხოვნებებს, ბოლოს
იქამდინ მიადწევნენ, რომ რუსეთს გა-
უშვერენ ხელს, მოგვეშველიო. ნემცე-
ბი, სლავიანელთა მოწინააღმდეგენი,

ამტყიცებენ, ვითომ ავსტრიის სლავიანელები არაერთარს ლიბერალურის აზრებით არ არიან აღტურვილნი, რომ მათთვის მხოლოდ ხალხოსნობა შეადგენს ყველაფერს და თავისუფლება კი არასაო. ამჟებდ ჩიზგოფს უთქვამს, რომ სლავიანელებს არა ნაკლებ ნემეცებისა უყვართ თავისუფლებათა, და ამასთანავე, რასაკვირველია, ხალხოსნობა აც არ დაჰკარგვენო. თავისუფლება აძლევს ხალხს უზომო სიბატონა, სარგებლობას, რასაც აქამდე გორც იდალური ისე რეალური თავის საფასე. რომელი ად მიანი, რომელი ხალხი განდება ისეთი ხეპრე, არ მიიღოს უძვირფასესი ხვედრი? ავსტრიის სლავიანელთა ეზიზღებათ, მართალია, ის თავისუფლება, რომელსაც თავის ხალხოსნობისა და ერის ნაცვლად აძლევენ, უცვლიან, ჰყიდიან მათ. თავისუფლება—ძვირფასაა, მაგრამ ის რომ დეკარგება ერს, კიდევ შეუძლია მოიპოვოს ხელ-ახლავ; ენა კი სულია ერისა და ერის, რომელმაც ერთხელ დაჰკარგა ენა, ველარ დაიპრუნებს მას და თითონაც ჰქრება მასთან ცხოვრების ტოლად. არცერთს ერს არ უტოცხლია თავის ერის დაკარგვის შემდეგ. უკნასკნელად ხმა ენი, უკნასკნელი ამოხვერაა ერის არსებისა“.

თფილისის სამაჰრნალო

ავათმყოფები მიიღებან დილის რვა საათიდან თორმეტ საათამდის.

ორ შახათს გარდაკვინი და ლისიციკვი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქალების და უმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმყოფობისა.

სამ შახათს მინკვინი—სირურგიული ავათმყოფობისა; ლისიციკვი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქალების და უმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმყოფობისა.

ოთხ შახათს ლისიციკვი და მიჩამანოვი შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქალების და უმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების სისუსტის და შინაგან ავათმყოფობისა.

ხუთ შახათს ლისიციკვი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქალების და უმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების ავათმყოფობისა.

შარს სეკეს მინკვინი—სირურგიული ავათმყოფობისა; ლისიციკვი, მიჩამანოვი და დანიელ-ბეგოვი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმყოფობისა.

სა; ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქალების და უმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების სისუსტის ავათმყოფობისა.

შახათს ლისიციკვი—შინაგან ავათმყოფობისა; კელდიში—სიფილისტიკური და სირურგიული ავათმყოფობისა; ბასუტოვი—ბუბიაობის, ქალების და უმაწვილების ავათმყოფობისა; ბაბაკვი—ძარღვების სისუსტის ავათმყოფობისა.

ბანსხალეზანი

მომავლის სასწავლებო წლისათვის მუთაინის სათავად-ახნაშრო სასწავლებელნი

არის 65 თავისუფალი ადგილი; 45 პირველს განყოფილებაში შეიდი-რვა წლის ემაწვილებისათვის, რომელნიც უგზამენოდ მიიღებან, და 20 ადგილია მეორე განყოფილებაში, რომელშიაც მიიღებან ემაწვილები ერთი წლით უხნესი, ვიდრე პირველში, მაგრამ ეგზამენით (უნდა იცოდნენ ქართული წერა-კითხვა და არითმეტიკიდან ათამდინ მაინც უოველ მხრივ შესწავლული ჰქონდესთ რიცხვები).

მესამე და მეოთხე განყოფილებაში არცერთი თავისუფალი ადგილი არ არის.

თხოვნები მიიღება ოცდახუთს მარობისთვემდის; თხოვნასთან უნდა წარმოადგინონ წლოვანობის მოწმობა და ახნაურობისა. 25 მარობისთვიდგან 1-ს ენკენისთვემდის იქნება მიღება ემაწვილებისა. (5-2)

გამლეგ დღიურად და თვეობით იაფათ მებლიროვან ოთახებს, სახელად

„ლივალია“

გოლოვინის ჰროსჰექტედ. (20-14)

ვალაზია

სალიანის თევსეულისა

უცხადებს საზოგადოებას, რომ მან ახლად მიიღო სალიანში მარტი დაჯერული თევსეული საგანგებოდ მომზადებული და ისეილება წვრილად და ჰარტიითაც. ჰქვე ისეილება უოველ დღე მოსარშული თევსეული. მადსა იმყოფება თამამოვის ქარვასლის ქვეშ. (12-7)

ბანკარიში **თიანეთის ბაზმსხეპლ** ა **შამხახეპლ** ახნაშრონი 1882 წლისა

1 იანვარს 1881 წელსა იყო:

მან	კაბ.	მან.	კაბ.
წილადი ფული	3,180—53	ზასე ხეპული	5,978—
სასარგებლოდ შემოტანილი	1,287—	ზიანი	„
ნასესხი ა) პირველ დაწყებითი	„	დანიშთენი:	„
ბ) შემდგომ აღებული	3,210—	ნლდი ფული	1,659—
სათადარიგო თანხა	290—96	სარგებლიანი ქალაღეპით	165—
წმინდა მოგება	179—62	საკრედიტო განწესებულებათა შინა	125—
		საურთიერთო ნდობის საზოგადოე აში საწვერო შესატანი	220—
		ძონების სიაში (ინვენტარში)	„
ჯამი	8,148—11	ჯამი	8,148—11

1881 წელს.

შემოსავალი:	მან.	კაბ.	გასავალი:	მან.	კაბ.
წილადი ფული	100—77		წილადი ფული	399—	
სარგებლო დაქერილი გასე ხეების ანუ ახალი ეად. მიცემის დრო	370—87		მოგება მიცემული წილადებზე	3—	
ჯარიმა	59—31		ზასე ხეპული	2,105—	
დბრუნებული სე ხეები	2,925—31		სარგებელი დაბრუნებული ვადახედ წინ გადახდილი სესხისა	3—	
სასარგებლოდ შემოტანილი	130—		სასარგებლოდ შემოტანილი	977—	
ნასესხი ა) პირველ დაწყებითი	„		სარგებ. სასარგებლოდ შემოტანილისათვის	265—	
ბ) შემდგომ აღებული	6,000—		ნასესხი: ა) პირველ დაწყებითი	„	
სათადარიგო თანხა	15—43		ბ) შემდგომ აღებული	6,000—	
სარგებლიანი ქალაღეპი	„		სარგებელი სესხებზე მიცემული	234—	
სარგებელი სარგებლიანი ქალაღეპისა	„		სათადარიგო თანხა	„	
სხვა-და-სხვა შემოსავალი	35—		სარგებლიანი ქალაღეპი	„	
აღებ მიცემის შემოსავალი	„		სარგებელი სარგებლიანი ქალაღეპისა	„	
			სამმართველოს ხარჯი	75—	
			სხვა-და-სხვა გასავალი	„	
			აღებ მიცემობის გასავალი	15—	
ჯამი	9,636—69		ჯამი	10,079—	

1 იანვარს 1882 წელს არის:

მან.	კაბ.	მან.	კაბ.
წილადი ფული	2,881—32	ზასესხებული	5,157—
სასარგებლოდ შემოტანილი	440—	ზიანი	„
ნასესხი ა) პირველ დაწყებითი	„	დანიშთენი:	„
ბ) შემდგომ აღებული	3,210—	ნლდი ფულად	1,341—
სათადარიგო თანხა	306—39	სარგებლიანი ქალაღეპით	165—
წმინდა მოგება	47—75	საკრედიტო განწესებულებათა შინა	„
		საურთიერთო ნდობის საზოგადოებაში საწვერო შესატანი	220—
		ძონების სიაში (ინვენტარში)	„
ჯამი	6,885—46	ჯამი	6,885—46

სამმართველს წევრნი:

- პ. ჯავახიძე.
- ბ. გოჯიკვი.
- დ. როსტომაშვილი.

(3-3)